

Dziedzictwo kulturowe w procesie przemian na przykładzie Zagłębia Dąbrowskiego

Streszczenie

W pracy przedstawiam dziedzictwo kulturowe Zagłębia Dąbrowskiego w ujęciu historycznym z uwzględnieniem zachodzących przeistoczeń. Uwypuklam szczególnie te aspekty kulturowe, które zostały dostosowane do istniejących warunków oraz potrzeb, na nowo zaadaptowane – obecne są w zagłębiowskiej tradycyjnej kulturze ludowej do dziś. Dążę do ukazania aktualnego obrazu dziedzictwa kulturowego Zagłębia Dąbrowskiego oraz przedstawienia procesu jego przemiany, skupiając się przede wszystkim na tych elementach tradycyjnej kultury, która świadczy o przekazywaniu, zachowywaniu, przejmowaniu i przystosowywaniu tradycji, również w sytuacjach nieoczywistych, nagłych, takich jak pandemia Sars-Cov-2.

Zakres terytorialny pracy dotyczy obszaru Zagłębia Dąbrowskiego leżącego na terenie województwa śląskiego, obejmującego ze względu na podział administracyjny powiaty: będziński, myszkowski, olkuski, zawierciański oraz dwa miasta na prawach powiatu: Sosnowiec oraz Dąbrowę Górniczą. Praca zakresem czasowym odnosi się do dwóch dekad XIX w., XX w. oraz początku XXI w. Rozprawa składa się z czterech rozdziałów, wprowadzenia, wniosków końcowych, bibliografii, netografii oraz aneksów zawierających wykaz rozmówców, wybrane kwestionariusze badawcze, spis fotografii, map, tabel oraz zastosowanych w pracy skrótów

The process of transformation of cultural heritage on the example of the Zagłębie Dąbrowskie region

Summary

In the present work the cultural heritage of Zagłębie Dąbrowskie in historical terms is presented, taking into account the transformations which has taken place. In particular those cultural aspects are emphasized that have been adapted to the existing conditions and needs, re-adapted - they are present in Zagłębie's traditional folk culture up to day. The current image of the cultural heritage of Zagłębie Dąbrowskie and the process of its transformation are shown, focusing primarily on those elements of traditional culture that give evidence of the transmission, preservation, taking over and adaptation of tradition, also in non-obvious, unexpected situations, such as the Sars-CoV-2 pandemic.

The territorial scope of the present work concerns the area of Zagłębie Dąbrowskie, a highly industrialised and densely populated region in the Silesian Voivodeship, covering, due to the administrative division, the poviats of Będzin, Myszków, Olkusz, Zawiercie and two cities with poviat rights: Sosnowiec and Dąbrowa Górnicza. The time range of the work discusses two decades of the 19th century, the whole 20th and the beginning of the 21st century. The work is divided into four chapters, an introduction, final conclusions, bibliography, netography and attachments covering a list of informants, selected research questionnaires, a list of photographs, maps, tables and abbreviations used in the present thesis.